

„ТЪРГОВСКА БАНКА Д” АД

във връзка с изискванията на Регламент (ЕС)
№ 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета
(осма част – оповестяване на информация)

ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ

2014 ГОДИНА

НА НЕКОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящото оповестяване на „Търговска Банка Д“ АД е в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 575/2013 (Регламента), Директива 2013/36/ЕС (Директивата) и приетите от Банката Правила за оповестяване.

Целта на оповестяването е да повиши информираността на клиентите, контрагентите и инвеститорите за поетите от Банката рискове и да представи методите за тяхната оценка и управление.

Настоящото оповестяване включва изчерпателна информация за събития, позволяващи на участниците на пазара да правят оценка на ключова за Банката информация, като мащаби и разнородност на дейността ѝ, капитал, степени на риск, процеси на оценка и управление на риска и на тази основа – на рисковия профил на Банката.

В допълнение на настоящото оповестяване може да бъде разглеждана информацията включена във финансовите отчети и доклада за дейността на Банката към 31.12.2014 год. оповестени на интернет страницата на Банката.

II. ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

„Търговска Банка Д“ АД (с предходно търговско наименование „Демирбанк“ (България)) АД) е регистрирана в Република България, с адрес на управление – гр. София, бул. „Ген. Тотлебен“ № 8. Банката има издаден пълен лиценз за извършване на банкова дейност в страната и чужбина. Финансовият отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО) и Международните счетоводни стандарти (МСС).

III. ПОЛИТИКИ И ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

Банката е приела политика за управление на риска, в която са заложили методи и процедури за разпределяне на рисковете, адекватни на характера и сложността на нейната дейност. Както ръководството, така и служителите, съблюдават тази политика и в процеса на вземането на решенията се ръководят от установените в нея принципи.

Основните цели и задачи, които си поставя Банката са:

- Навременното идентифициране на рискове, съпътстващи дейността ѝ;
- Въвеждане и прилагане на надежни контролни системи за наблюдение, измерване и оценка на риска;
- Създаване на цялостна система от правила и процедури за поемане на допустимите за Банката рискове.

Кредитен риск

„Търговска банка Д“ АД

Кредитният риск, породен от вероятността предоставените кредити да не бъдат издължени в рамките на договорените срокове или изобщо да не бъдат погасени, е основният риск в дейността на Банката, поради което управлението на експозициите към кредитен риск е приоритет на Ръководството на Банката.

Банката е разработила политика и процедури по отношение на одобрението на кредитните предложения и управлението на кредитните експозиции.

Пазарен риск

Пазарният риск е рискът от загуба, поради неочаквани и неблагоприятни промени в пазарните цени (например лихви, валутни курсове, цени на акции и суровини и др.), в резултат на което пада пазарната стойност на активите на Банката.

Лихвеният риск е потенциалната загуба от неблагоприятни промени в справедливата стойност на лихвено-чувствителните позиции след промяна на пазарните лихвени равнища. Лихвеният риск възниква при наличие на експозиция в лихвено-чувствителни инструменти. Лихвен риск съществува при наличие на дисбаланс в падежната структура на лихвено-чувствителни активи и пасиви.

Валутният риск е рискът от негативни промени в стойността на позициите в чужда валута, породени от промени във валутния курс. Позициите в чужди валути носят валутен риск. Валутен риск се поражда както от Банков, така и от Търговски портфейл. Валутният риск се отразява в баланса и в отчета за доходите на Банката, тъй като активите и пасивите на Банката подлежат на ежедневна преоценка.

Ценовият риск е риск от потенциална загуба от неблагоприятни движения на цените на акциите или другите преки или непреки инвестиции на Банката, които се класифицират в търговски портфейл.

В „Търговска банка Д“ АД пазарният риск се наблюдава и контролира чрез изградена лимитна система.

Ликвиден риск

Ликвидният риск произтича най-вече от трансформацията на сročната и валутната структура на активите и пасивите. Банката разграничава и управлява следните видове ликвиден риск:

- Краткосрочен ликвиден риск;
- Риск при осигуряване на финансиране;
- Ликвиден риск, породен от пазарните условия.

Операционен риск

„Търговска банка Д“ АД разглежда операционния риск като отделна категория риск и се придържа към принципите на Базелския комитет по банков надзор, приемайки ги като

основополагащи в управлението на операционния риск. Ролята на Правилата за управление на операционния риск е да спомогнат за въвеждането във всички структурни звена на Банката на надлежно оформена и съгласувана методология за откриване, оценка, наблюдение, контрол и намаляване на операционните рискове, с които те се сблъскват в процеса на ежедневната си дейност.

Структура и организация на функциите по управление на риска

Банката осъществява централизирано управление на риска, което се изразява в:

- Приемане на Политиките и процедурите по управление на рисковете от Управителния Съвет и одобряването им от Надзорния Съвет;
- Делегиране на ясни права и отговорности на служителите от съответните звена;
- Разделяне на дейностите по управление и контрол на риска от бизнес дейностите, които генерират риск.

За осъществяване на адекватно управление на рисковете в Банката са създадени и постоянно действат следните органи, които са свързани с процесите по предоставяне, наблюдение и оценка на риска:

Кредитен комитет – разглежда и предлага за одобрение кредита на база на мотивирано становище (и допълнителни документи) за кредита.

Провизионен съвет – оценява и взема решение за класифицирането на кредитните експозиции и определяне на обезценките.

Комитетът за управление на активите и пасивите (КУАП) е специализиран орган за централизирано управление на ликвидността на Банката. Той провежда политика по управление на ликвидността в съответствие с общата стратегия на Банката, извършва системен анализ на ликвидността, наблюдава, анализира и прогнозира паричните потоци и падежните таблици при сценарии „действащо предприятие“ и „ликвидна криза“. Комитетът следи адекватността на ликвидните активи и предлага на Управителния съвет промяна в насоките на развитие на Банката, в съответствие с текущото или потенциалното състояние на ликвидността, разпределението на активите и пасивите.

Управлението на пазарния риск е делегирано на Комитета за управление на активите и пасивите. Комитетът отчита влиянието на лихвения риск и другите банкови рискове върху текущата ликвидност и набеязва оперативни мерки за управление на ликвидността и за оптимизиране на рисковете.

Комисия за оценка на рискови събития (КОРС) е специализиран орган за централизирано управление на операционния риск в Банката.

За осъществяване на адекватно управление на операционния риск в Банката са приети вътрешни правила, съгласно които йерархията на докладване на възникнали операционни събития включва последователно: служителите, установили събитието;

ръководителите на структурните звена, в които е установено събитието; дирекция „Контрол на риска“; Комисия по оценка на рисковите събития.

Съставът на комитетите се определя от Управителния съвет и се утвърждава от Надзорния съвет на Банката.

Обхват и естество на системата за измерване и отчитане на риска

Банката е създадена ясно дефинирана организационна структура с подходящо разпределение на отговорностите между отделните управленски нива и независимост между структурите, генериращи риск и тези, които извършват оценка и контрол на риска.

Системата за измерване и отчитане на риска обхваща мониторинг, контрол, идентифициране и измерване на кредитния, ликвидния, пазарния и операционния риск.

Системата обхваща всички процеси и оценява експозициите, които са отразени балансово, както и задбалансовите позиции, които са носители на риск и при определени условия могат да имат влияние върху приходите и разходите, както и върху размера на балансовите позиции на Банката.

Банката има система от лимити, която да помага за ефективно управление на риска. Лимитите са разделени по държави, контрагенти, видове ценни книжа, правомощия и др.

Редуциране на риска

Възможността на Банката за поемане на риск се определя от капацитета на Банката, който зависи от размера и структурата на наличния капитал и способността за увеличаване на капитала. Основния инструмент, който Банката използва за редуциране на различните видове риск и ограничаването им до приемливи нива е системата от лимити.

IV. СТРУКТУРА И ЕЛЕМЕНТИ НА СОБСТВЕН КАПИТАЛ

Обща информация

От януари 2014 г. в сила са разпоредбите на пакет CRD IV, който чрез Регламент(ЕС) 575/2013, относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и Директива 2013/36 относно достъпа до осъществяването на дейност на кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници транспонира в европейското законодателство разпоредбите на новите стандарти за банков капитал – Базел III.

Собственият капитал на Банката е сумата от капитал от първи ред и капитал от втори ред. Капиталът от първи ред е сбор от базов собствен капитал от първи ред и допълнителен капитал от първи ред.

Базовият собствен капитал от първи ред се състои от елементите на базовия собствен капитал от първи ред след прилагане на корекциите изисквани от чл. 32-35 от Регламента.

Елементи на базовия собствен капитал от първи ред на „Търговска банка Д“ АД са изплатените капиталови инструменти (регистриран и внесен капитал), неразпределената печалба и други резерви. От елементите на базовия собствен капитал от първи ред се приспадат нематериалните активи. За формирането на базовия собствен капитал от първи ред се вземат в предвид и корекциите на приспаданията, дължащи се на преходни разпоредби.

Банката не формира допълнителен капитал от първи ред и капитал от втори ред.

Банката прилага стандартизиран подход по отношение на кредитен и пазарен риск и подход на базисния индикатор за операционен риск.

Елементи на собствения капитал

Собственият капитал на индивидуална основа на „Търговска банка Д“ АД към 31.12.2014 год. е в размер на 89 689 хил. лева.

СОБСТВЕН КАПИТАЛ (СА1)-БАЗИСНИ ДАННИ	
Позиция	Сума
СОБСТВЕН КАПИТАЛ	89 689
КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	89 689
БАЗОВ СОБСТВЕН КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	89 689
Капиталови инструменти, допустими като базов собствен капитал от първи ред	75 000
Изплатени капиталови инструменти	75 000
Натрупан друг всеобхватен доход	426
Други резерви	15 021
Неразпределена печалба	0
(-) Брутна сума на други нематериални активи	-332
Други преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	-426

Регистрираният акционерен капитал на банката към 31 декември 2014 г. възлиза на 75,000 хил. лв., разпределен в 75,000 бр. обикновени поименни безналични акции с право на глас с номинална стойност на акция – 1,000 лева. Капиталът на банката е собственост на г-н Фуат Гювен, като се притежава от него пряко - 66,7 % дялово участие и чрез компанията ФОРТЕРА ЕАД с ЕИК 175194303 - с участие в капитала от 33,3 %.

Законовите резерви са заделени по силата на местното законодателство, в съответствие с изискванията на търговския закон. При определяне размера на капитала от първи ред се приспада стойността на вложенията в Банката в нематериални активи в размер на 332 хил. лева.

V. КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

Вътрешен анализ на капитала

В съответствие с разпоредбите на чл.73 от Директивата, Банката извършва редовен вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал, който тя счита за адекватен за покриване на рисковете със съответния характер и степен, на които тя е или може да бъде изложена (вътрешен капитал), като използва надежни, ефективни и всеобхватни стратегии и процеси.

Сложността и обхватът на извършвания вътрешен анализ на капитала е в съответствие с естеството, големината и сложността на дейността на Банката.

Осъществяваният в Банката вътрешен анализ на капитала обхваща размера, вида (структурата му по елементи) и разпределението му за покриване на всички рискове, на които тя е или може да бъде изложена в дейността си.

Вътрешният анализ на капитала включва следните аспекти:

- Анализ на размера на необходимия капитал – количествена оценка на капиталовите изисквания по отделни рискове – текуща и прогнозна оценка;
- Анализ на вида (структурата) на необходимия капитал – текуща оценка през годината за изпълнението на поставените цели;
- Анализ на разпределението на необходимия капитал – периодична оценка на изпълнението на стратегията на Банката за поддържане на относително ниски равнища на кредитен, пазарен и операционен риск и анализ на динамиката при разпределението на капитала по видове рискове.

Анализът на вътрешния капитал и капиталова адекватност на Банката се базира на добре установени процеси и системи за управление и контрол, включващи принципи на ръководството, управление на риска и стратегическо планиране. В допълнение други ключови компоненти са стрес-тестовите и редовно провежданите симулации, основани на предварително разработени сценарии. Информационната база включва ежемесечни справки за собствен капитал, размер и структура на активните операции, доклади за проявление на рисковете и системата от утвърдени лимити.

Рисковият профил на Банката и допустимите степени на поемания риск служат като начална точка за процеса по оценка на вътрешния капитал. При всяка съществена негова промяна процесът на вътрешен анализ на адекватността на капитала (ВААК) подлежи на преглед, в допълнение на периодичния годишен преглед.

Капиталовото планиране в Банката е функция на определения рисков апетит и капиталовите изисквания.

Капиталови изисквания по класове експозиции

Банката прилага стандартизиран подход по отношение на кредитен и пазарен риск, а по отношение на операционния – подхода на базисния индикатор.

Рисково-претеглените активи се измерват според класа на дадена експозиция, отчитайки присъщия кредитен, пазарен и лихвен риск, както и наличните обезпечения или гаранции.

Подобен е и подходът за определяне на рисково-претеглените стойности на задбалансовите ангажименти, които се коригират с конверсионни фактори за дадения клас ангажимент.

Капиталовите изисквания за кредитен риск обхващат кредитен риск и риск от разсейване на банковия портфейл, риск от контрагента за цялостната дейност и сетълмент риск на търговския портфейл. Банката не заделя капитал за сетълмент риск, поради липса на основание за съществуване на такъв риск.

Към 31.12.2014 год. капиталовото изискване за кредитен риск е 28,174 хил. лева.

Капиталовите изисквания за пазарен риск обхващат позиционен, валутен и стоков риск за цялостната дейност.

При изчисляване на общия позиционен риск Банката използва падежен подход, при който дълговите инструменти с фиксиран лихвен процент се разпределят съобразно остатъчния им срок до падежа, а инструменти с плаващ лихвен процент в съответствие с остатъчния срок до следващата дата на промяна на лихвения процент. След това нетните позиции се претеглят и съчетават по падежни интервали и след това по зони. Остатъчната несъчетана част от претеглената дълга или къса позиция представлява несъчетана позиция за съответната зона. Не са определени капиталови изисквания за позиционен риск за инструменти в търговски портфейл към 2014 година, тъй като Банката не разполага с инструменти в този портфейл.

Банката изчислява капиталово изискване за валутен риск, когато общата нетна открита валутна позиция превишава 2% от собствения капитал.

Банката изчислява общата нетна открита валутна позиция, като:

- Изчислява нетна позиция за всяка валута поотделно;
- Преизчислява нетните позиции във всяка валута в левова равностойност;
- Сумира поотделно късите и дълги позиции, при изчисленията не се взимат в предвид позициите в лева и евро;
- Общата нетна валутна позиция е по-голяма от общата нетна дълга и общата нетна къса позиция.

Банката няма позиции в стоки и стокови деривати.

Към 31.12.2014 год. капиталовото изискване за валутен риск е 323 хил. лева.

Операционният риск е изчислен и представен в таблицата по долу, прилагайки метода на базисния индикатор и представлява 15 % от средния брутен доход на Банката за последните три години (2013, 2012 и 2011):

ОПЕРАЦИОНЕН РИСК НА "ТЪРГОВСКА БАНКА Д" АД ПО МЕТОДА НА БАЗИСНИЯ ИНДИКАТОР			
Показатели	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013
Приходи от лихви	29 537	35 832	34 662
Разходи за лихви	-17 670	-21221	-18 107
Чист лихвен доход	11 867	14 611	16 555
Провизии			
Такси/комисионни - нетно	4 307	6 084	7 772
Реализирани печалби/загуби от продажбата на ценни книжа в банковия портфейл			
Приходи от търговия	1 272	1 062	1 242
Други нелихвени приходи	165	378	639
Нелихвен доход	5 744	7 524	9 653
Нелихвени разходи	-	-	-
Данъци			
Извънредни приходи			
Брутен доход	17 611	22 135	26 208
Капиталово изискване операционен риск - Базисен индикатор			3 298
Общ размер на експозицията към Операционен риск			41 225

Към 31.12.2014 год. капиталовото изискване за операционен риск е 3, 298 хил. лева.

През отчетната финансова година Банката е спазвала всички изисквания за регулаторен капитал и е поддържала общата капиталовата адекватност над минималните регулаторни изисквания.

Капиталовите съотношения към 31.12.2014 год са както следва:

- Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред – 22,57% при минимално изискуемо 4,5%;
- Съотношение на капитала от първи ред – 22,57% при минимално изискуемо 6%;
- Съотношение на обща капиталова адекватност – 22,57% при минимално изискуемо 8%.

Банката изчислява своите съотношения на капиталова адекватност, както следва:

- Съотношението на базовия собствен капитал от първи ред е базовия собствен капитал от първи ред, изразен като процент от общата рискова експозиция на Банката;
- Съотношението на капитала от първи ред е капитала от първи ред, изразен като процент от общата рискова експозиция на Банката;
- Съотношението на обща капиталова адекватност е собствения капитал, изразен като процент от общата рискова експозиция на Банката.

СЪОТНОШЕНИЯ	
Позиция	Сума
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	22,57%
Излишък(+)/Недостиг(-) на базов собствен капитал от първи ред	71 804
Съотношение на капитала от първи ред	22,57%
Излишък(+)/Недостиг(-) на капитала от първи ред	65 843
Съотношение на обща капиталова адекватност	22,57%
Излишък(+)/Недостиг(-) на общия капитал	57 894

В таблицата по-долу са представени Рисково претеглените активи(РПА) за кредитен, пазарен и операционен риск и Капиталовите изисквания(КИ) към 31.12.2014 година.

	РПА	КИ
ОБЩ РАЗМЕР НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИ ЕКСПОЗИЦИИ	397 438	31 795
РАЗМЕР НА РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ ЗА КРЕДИТЕН РИСК, КРЕДИТЕН РИСК ОТ КОНТРАГЕНТА И РИСК ОТ РАЗСЕЙВАНЕ И СВОБОДНИ ДОСТАВКИ	352 170	28 174
Стандартизиран подход	352 170	28 174
Класове експозиции при стандартизирания подход с изключение на секюритизиращи позиции	352 170	28 174
Централно правителство или централни банки	10 946	876
Регионални правителства или местни органи на власт	4 741	379
Институции	71 366	5 709
Предприятия	41 987	3 359
На дребно	40 135	3 211
Обезпечени с ипотека върху недвижими имоти	84 196	6 736
Експозиции в неизпълнение	44 987	3 599
Капиталови инструменти	1 034	83
Други позиции	52 777	4 222
ОБЩ РАЗМЕР НА ЕКСПОЗИЦИИТЕ КЪМ ПОЗИЦИОНЕН, ВАЛУТЕН И СТОКОВ РИСК	4 043	323
Валута	4 043	323
ОБЩ РАЗМЕР НА РИСКОВИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ ЗА ОПЕРАЦИОНЕН РИСК	41 225	3 298
Подход на базисния индикатор за операционен риск	41 225	3 298

В новата надзорна рамка (Регламент и Директива) и Наредба № 8 на БНБ за капиталовите буфери на банките са предвидени капиталови буфери, които банките следва да поддържат допълнително освен базовите изисквания.

Управителния съвет на БНБ прие решение банките в България да поддържат предпазен капиталов буфер от 2,5 % и буфер за системен риск от 3% с цел запазване на натрупаните до сега капиталови резерви в банковата система.

Към 31.12.2014 год. Банката поддържа предпазен капиталов буфер от базовия си собствен капитал от първи ред, равняващ се на 2,5% от РПА и буфер за системен риск 3% от РПА в размер на 21,859 хил. лева.

Съгласно политиката на Банката за определяне на вътрешен капитал, който да покрива поетите рискове, ръководството се стреми да поддържа стойности на капиталовите съотношения както следва:

- Обща капиталова адекватност над 13,50%, формирана на база изискване за обща капиталова адекватност от 8%, предпазен капиталов буфер от 2,5% и буфер за системен риск от 3%;
- Капиталова адекватност на капитала от първи ред над 11,5%, формирана на база изискване за обща капиталова адекватност на капитала от първи ред от 6%, предпазен капиталов буфер от 2,5% и буфер за системен риск от 3%;
- Капиталова адекватност на базов собствен капитал над 10%, формирана на база изискване за обща капиталова адекватност на базов собствен капитал от 4,5%, предпазен капиталов буфер от 2,5% и буфер за системен риск от 3%.

В Банката се извършва регулярен вътрешен анализ на размера, вида и разпределението на необходимия капитал за всички рискове в Банката.

В резултат на преглед на процесите, съгласно правила за вътрешен анализ адекватността на капитала в Банката се заделя допълнителен капитал както следва:

І. РИСКОВ ПРОФИЛ	РЕГУЛАТОРНО КАПИТАЛОВО ИЗИСКВАНЕ	ДОПЪЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ СПОРЕД ІСААР	ОБЩО КАПИТАЛ
Кредитен риск	28 174	600	28 773
Пазарен риск	323	2 500	2 823
Лихвен риск в банков портфейл	0	1 000	1 000
Операционен риск	3 298	1 268	4 566
Други рискове	21 859	0	21 859
ОБЩО ПО Т. І	53 654	5 368	59 022

СЪОТНОШЕНИЯ НА КАПИТАЛОВАТА АДЕКВАТНОСТ	СЪОТНОШЕНИЯ, СЪГЛАСНО ИЗИСКВАНИЯТА НА ПАКЕТ CRD IV	СЪОТНОШЕНИЯ НА БАЗАТА НА ІСААР
Обща капиталова адекватност	22,57%	20,51%

VI. ПОКАЗАТЕЛИ ОТ СИСТЕМНО ЗНАЧЕНИЕ

„Търговска банка Д“ АД не е глобално системно значима институция.

VII. ЕКСПОЗИЦИИ КЪМ КРЕДИТЕН РИСК ОТ КОНТРАГЕНТА

Сделките, които са обект на третиране като кредитен риск от контрагента се сключват с местни и чуждестранни банки, идентифицирането, измерването, мониторингът и контролът на тези експозиции е регламентиран във вътрешнонормативната уредба на Банката. Контрагентният риск се измерва чрез присъждане на вътрешен рейтинг за всяка банка. Присъждането на вътрешен рейтинг се извършва чрез:

- Съобразяване с официален краткосрочен и дългосрочен рейтинг на определена държава или банка, присъден от следните международни рейтингови агенции: Moody's, Standart&Poor's или Fitch Ratings;
- Вътрешна оценка на банка контрагент изготвена от банката при липса на присъден официален рейтинг от агенция посочена по-горе. Изготвянето на вътрешна оценка на банка контрагент се извършва чрез „Методика за определяне на вътрешен рейтинг на страните и банките – контрагенти, чрез оценка на финансовото им състояние”.

Въз основа на изготвения вътрешен рейтинг се определят лимити към всеки контрагент. Управителният съвет на Банката утвърждава правилата за оценка и контрол на контрагентния риск, актуализациите към тях, включително и лимитите за отделните рискови експозиции.

Разпределението на експозициите към банки според кредитния рейтинг е както следва:

	хил.лв.	%
<i>С присъден кредитен рейтинг</i>	35 098	97%
<i>Безприсъден кредитен рейтинг</i>	1 165	3%
Общо	36 263	100%

VIII. КОРЕКЦИИ ЗА КРЕДИТЕН РИСК

Дефиниции за просрочие и обезценка

Критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, оценка на риска и прегледа за обезценката са дефинирани във вътрешни правила на Банката.

Към всяка дата на изготвяне на баланса се извършва преглед на финансовите активи за наличие на индикации за обезценка.

Кредитният риск в Банката се оценява в два аспекта:

- *Клиентски риск* – риск от вероятността клиентът да не изпълни или да се окаже в невъзможност да изпълни условията по договора;
- *Риск от обезпечението* – риск от понасяне на загуби, ако не е осигурено подходящо обезпечение или няма контрол върху него.

В банката има утвърдена практика за предварителен и последващ анализ на възможността кредитополучателите да изпълнят своите кредитни задължения. Първоначалната оценка на кредитния риск при корпоративни кредитополучатели се базира на:

- Правен статус;
- Общо финансово състояние;
- Обект на кредитиране;
- Предлагани обезпечения.

Последващата оценка на кредитния риск, за целите на определяне на необходимата обезценка по кредитните експозиции, се извършва на база вътрешни правила за оценка и класифициране на рисковите експозиции, като определянето на риска от загуба и необходимостта от обезценка се извършва на базата на:

- Допуснат срок на забава;
- Анализ на финансовото състояние на кредитополучателя;
- Анализ на достатъчността на източниците за обслужване на задълженията и на обезпеченията служещи за гаранция.

Във вътрешните си правила банката е приела, че обезпечението не може да служи като фактор за класификация на рисковата експозиция, но същото оказва влияние при определяне размера на провизиите за обезценка.

Съгласно Вътрешните правила на Банката, просрочията до 30 дни са индикатор за временни затруднения и основание за засилен мониторинг от страна на специализираните звена в Банката. При наличие на обективни доказателства за влошаване на дадена експозиция, последната се оценява и класифицира въз основа степента на кредитен риск, срока на забава на изискуемите суми, оценката на финансовото състояние на длъжника и вероятните източници за изплащане на

задължението. Банката оценява и класифицира рисковите си експозиции в четири категории - редовни, под наблюдение, необслужвани и загуба.

Когато Банката има повече от една кредитна експозиция към лица, разглеждащи се като носители на общ риск, тези експозиции се класифицират в групата на лицето с най-висок риск. Върху тези експозиции се извършва непрекъснат мониторинг от Дирекция „Контрол на риска“ в Банката.

Банката формира провизии за загуба от обезценка на индивидуална и портфейлна основа. Кредитите и вземанията се представят нетно, като отчетната стойност се намалява с начислените разходи за обезценка, съгласно МСС 39. Увеличението на стойността на провизиите за загуба от обезценка намира отражение в отчета за всеобхватния доход.

Обща сума на експозициите след счетоводни прихващания, разпределен по класове експозиции

Общата нетна коригирана стойност след конверсия на експозициите към 31.12.2014 г. е 742 670 хил. лева, разпределена по класове по следния начин:

(хил. лева)

Клас експозиция	Стойност на експозицията			
	Балансови позиции	Задбалансови позиции	Общо	Относителен дял (%)
Централни правителства или централни банки	218 504	0	218 504	29,42%
Регионални правителства или местни органи на власт	23 203	501	23 704	3,19%
Институции	108 119	194	108 313	14,58%
Експозиции към предприятия	47 931	7 178	55 109	7,42%
Експозиции на дребно	56 528	5 492	62 020	8,35%
Експозиции, обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	128 481	11 636	140 117	18,87%
Експозиции в неизпълнение	44 987	0	44 987	6,06%
Експозиции в капиталови инструменти	1 034	0	1 034	0,14%
Други позиции	83 466	5 416	88 882	11,97%
ОБЩО	712 253	30 417	742 670	100,00%

Позициите включват всички активи на Банката, с изключение на сумите отразени като намаления от Капиталовата база. Задбалансовите експозиции са съставени от неуسوени суми по разрешени кредити и издадени банкови гаранции и акредитиви.

Географско разпределение

(хил. лева)

Клас експозиция	Стойност на експозицията				
	България	Други европейски страни	Австралия	Америка	Азия
Централни правителства или централни банки	188 975	26 339			3 190
Регионални правителства или местни органи на власт	23 704				
Институции	5 459	65 775	100	12 395	24 584
Експозиции към предприятия	55 109				
Експозиции на дребно	61 998				22
Експозиции, обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	140 117				
Експозиции в неизпълнение	44 987				
Експозиции в капиталови инструменти	1 034				
Други позиции	88 882				
ОБЩО	610 265	92 114	100	12 395	27 796

Експозициите на „Търговска банка Д“ АД са позиционирани основно на българския пазар. Активите на Банката в чужбина са формирани предимно от вземания от кредитни институции.

Разпределение на експозициите по отрасли или видове контрагенти

Към 31.12.2014 г. кредитната дейност на Банката е ориентирана основно към бизнес клиенти. Освен тях кредити се предоставят на физически лица и на служители и администратори. Делът на предоставени кредити на бизнес клиенти, в т.ч. бюджетни разпоредители и финансови предприятия, в кредитния портфейл съставлява 87,46%.

Разпределението на експозициите по отрасл на инвестицията и класове експозиции по смисъла на Регламента по балансова и задбалансова стойност е представено в таблицата по долу:

(хил. лева)

Отрасли	Класове експозиции по смисъла на Регламента				
	Регионални и местни органи на властта	Институции	Предприятия	Експозиции на дребно	Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество
Агропроизводство и търговия	0	0	9 288	19 995	14 400
Граждани и домакинства	0	0		27 771	15 660
Държавно и местно управление	24 205	0	0	0	0
Застраховане / Лизинг / Финанси	0	0	10 899	261	1 912
Производство	0	0	3 349	14 673	11 276
Строителство – пътища, съоръжения, мрежи	0	0	0	3 420	3 462
Строителство – сгради	0	0	5 856	5 150	39 651

Транспорт и комуникации	0	0	2 691	864	3 078
Туризм	0	0	4 514	118	14 347
Търговия горива / енергоносители	0	0	6 003	1 022	11 069
Търговия и услуги	0	0	8 021	2 244	51 560
Търговия скрап	0	0	3 012	774	1 838
ВЕИ	0	0	9 170	2 660	1 675
Фармация	0	0	2 827	1 575	2 245
Други	0	0		122	2 349
Общо за класа експозиция	24 205	0	65 630	80 649	174 522

Разпределението на кредитния риск в Банката се анализира на база балансови и задбалансови експозиции по различни критерии:

- По размер на експозицията;
- По класификационни групи;
- По оригинален срок на договаряне;
- Качество на портфейла по отрасли на инвестицията;
- Експозиции към свързани лица;

В Банката се извършва ежедневен мониторинг върху всяка експозиция в детайли, общото изменение в портфейла, измененията на просрочията по главници и лихви.

Разпределение на кредитните експозиции по класове експозиции и кредитно качество

(в хил. лв.)

Клас експозиция по смисъла на Регламента	Редовни експозиции	Експозиции под наблюдение	Необслужвани експозиции	Загуба
	Балансова стойност	Балансова стойност	Балансова стойност	Балансова стойност
Регионални или местни органи на властта	23 203	0	0	0
Институции	0	0	0	0
Предприятия	45 496	2 483	0	13 459
Експозиции на дребно	51 765	7 425	1 414	7 748
Експозиции, обезпечени с недвижимо имущество	107 667	22 199	16 307	18 001
Общо по групи	228 131	32 107	17 721	39 208

Риск от концентрация

Банката определя рискът от концентрация като един от най важните потенциални източници на големи загуби, които могат да застрашат текущата й дейност.

По тази причина рискът от концентрация се разглежда както от гледна точка на балансовите експозиции на Банката, така и от гледна точка на задбалансовите и експозиции и експозиции, произтичащи от различните финансови инструменти.

Концентрационния риск е тясно свързан с кредитния риск, анализиран и измерван като част от общия процес на управление на кредитния риск, но може да се прояви във всеки друг вид риск.

Банката анализира рискът от концентрация както в банковия, така и в търговския портфейл, като при последния се проявява от гледна точка на риск от контрагента, значителна експозиция към определени инструменти или инструменти, чиято стойност се определя от еднакви основни фактори. Към 31.12.2014 г. Банката не отчита търговски портфейл.

В банковия портфейл Банката към 31.12.2014 г. следи рискът от концентрация в следните разрези на ниво Банка:

- Риск от концентрация в големи експозиции към клиент или група свързани лица по смисъла на чл. 392 от Регламент(ЕС)575/2013;
- Риск от концентрация в отделен кредитополучател – за целта се изготвят анализи на Топ 15 и Топ 20 на експозиции към отделен клиент по договорен размер и по текуща експозиция
- Риск от концентрация по отрасли;
- Риск от концентрация по договорен размер;
- Риск от концентрация по оригинален срок на договора;
- Риск от концентрация по валути;
- Риск от концентрация по региони;
- Риск от концентрация по възраст на кредитополучателя(за физически лица).

Големите експозиции на Банката по смисъла на чл. 392 от Регламент(ЕС)575/2013 към 31.12.2014 г. след обезпечения и намаления съставляват 120,58% от Собствения капитал.

Те имат следното разпределение:

1. Вземания от институции, съставляващи 84,65% от собствения капитал на Банката;
2. Вземания от корпоративни клиенти, съставляващи 35,93 % от собствения капитал на Банката.

IX. ИЗПОЛЗВАНЕ НА АВКО

Банката използва оценките на рейтинговите агенции Moody's, Standart&Poor's и Fitch Ratings за кредитно качество. При определяне на рисковите тегла по стандартизирания подход за кредитен риск външните оценки се съотнасят към степените на кредитно качество за отделните класове експозиции.

Класове експозиции, за които се използват оценки на външни агенции:

- Експозиции към централни правителства;

- Експозиции към международни банки;
- Експозиции към институции;
- Експозиции към регионални и местни органи на властта;

Присъдените кредитни оценки от признати АВКО се приравняват към одобрени от БНБ и надзорните органи на държавите-членки на ЕС степени на кредитно качество при определяне на рисковете тегла на съответните класове експозиции при изчисляване на капиталовата адекватност.

X. ВЪТРЕШНИ МОДЕЛИ ЗА ПАЗАРЕН РИСК

Към 31 декември 2014 година Банката не прилага вътрешни модели за изчисляване на капиталовите си изисквания за пазарен риск.

Тези модели се използват само за вътрешни цели и служат за основа на лимитната система на Банката.

XI. ЕКСПОЗИЦИЯ КЪМ ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

Въз основа на възприетото определение за операционен риск е създадена стандартизирана рискова структура, при която рискът, свързан с персонала, процесите, ИТ системите и външния риск са разделени в няколко области подлежащи на мониторинг. Целта на Банката е да предприеме своевременни действия за минимизиране на операционния риск, като дефинира ясно процедурите за управление и мониторинг на Основните средства за измерване на риска са:

- Регистър на загуби от операционен риск на ниво – Бизнес звено и на ниво – Банка;
- Ключови рискови индикатори;
- Регистър на жалбите;

Минималните стандарти за управление на риска са следните:

- Подходяща организация и разпределение на отговорностите;
- Документиране процеса по измерване, мониторинг и управление на риска;
- Периодична оценка на операционния риск и адекватността на контролите и процедурите;
- Своевременно отчитане;
- Минимизиране на риска, чрез периодични обучения и сключване на подходяща застраховка.

Отговорността за идентифициране и управление на риска се носи от директорите на бизнес звената в Банката, както и от висшия мениджмънт.

За целта са разработени Вътрешни правила за управлението на операционния риск, създадено е самостоятелно звено за измерване, мониторинг и отчетност на риска, както и Комисия за оценка на рискови събития. Обобщените данни за загубите от операционни събития се докладват на мениджмънта на Банката на тримесечие.

За вътрешни цели Банката прави изчисления на капиталовите изисквания за операционен риск и по Стандартизиран подход. Брутния доход на Банката се разпределя по бизнес линии.

XII. КАПИТАЛОВИ ИНСТРУМЕНТИ В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ

Притежаваните от „Търговска банка Д“ АД капиталови инструменти са в размер на 73 хил. лева и са несъществен дял в сумата на активите на Банката. Те не оказват влияние върху дейността и резултатите на Банката.

Съгласно чл.434, ал.2 от Регламент(ЕС)№575/2013, равностойно оповестяване е направено в годишния консолидиран финансов отчет.

XIII. ЛИХВЕН РИСК В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ

Лихвен риск на търговския и банковия портфейл е риск от намаляване на нетния лихвен доход и икономическата стойност на активите, пасивите и задбалансовите позиции на Банката, в резултат на промени в пазарните лихвени проценти.

Основният метод, използван от Банката за наблюдение и оценка на лихвения риск е базиран на анализ на несъответствията (GAP анализ), разпределящ лихвоносните активи и пасиви по матуритетни зони, в зависимост от моментите на тяхната преоценка или падеж (за тези с плаващ лихвен процент) и падеж (за тези с фиксиран лихвен процент). Методът измерва потенциалната загуба на Банката, произтичаща от прогнозни промени на пазарните лихвени проценти при хипотеза за паралелно изместване на лихвените криви. Съгласно чл.434, ал.2 от Регламент(ЕС)№575/2013, равностойно оповестяване е направено в годишния консолидиран финансов отчет.

XIV. СЕКЮРИТИЗАЦИЯ

В своята дейност „Търговска банка Д“ АД не прилага секюритизация.

XV. ВЪТРЕШНОРЕЙТИНГОВ ПОДХОД

Към 31 декември Банката не прилага вътрешно рейтингов подход за изчисляване размера на рисково-претеглените активи.

XVI. ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК

Степен, правила и процеси за използване на балансово и задбалансово нетиране

Към 31 декември 2014 година Банката не прилага балансово и задбалансово нетиране като техника за редуциране на кредитния риск.

Правила и процеси за оценка и управление на обезпеченията

В Банката е приела правила за установяване на допустими класове обезпечения или кредитни защити.

При предоставяне на кредити, за редуциране на поетия кредитен риск, Банката приема подходящи по вид, стойност и ликвидност обезпечения, както следва:

- Всички недвижими имоти и вещни права върху тях – чрез учредяване на законова или договорна ипотека;
- Предприятия и дялове – чрез учредяване на особен залог на предприятие, или дял от търговско дружество;
- Дълготрайни материални активи – чрез учредяване на реален или особен залог;
- Ценни книги - чрез учредяване на реален или особен залог;
- Парични вземания по банкови сметки - чрез учредяване на реален или особен залог;
- благородни метали, злато, скъпоценни камъни – чрез учредяване на реален залог;
- Поръчителство и гаранции – чрез сключване на договор за поръчителство и приемане на банкови гаранции;
- Застрахователни полици;
- Други, приемливи за Банката обезпечения.

Основните принципи при договаряне на обезпеченията са:

- Добре оформена документация;
- Достатъчност за покриване размера на вземането;
- Възможност за бърза реализация на обезпечението(ликвидност).

Остойността на обезпеченията се извършва по:

- „Справедлива пазарна стойност” и се изготвя от оторизирани лица с необходимия опит и квалификация(лицензирани оценители);
- По фактурна стойност за определена категория приети от банката обезпечения;
- Борсови котировки.

Банката изисква предложените и приети обезпечения да бъдат застраховани в нейна полза, при посочени застрахователна сума и покрити рискове.

Банката прилага техники за редуциране на кредитния риск и признава обезпечения в съответствие с Регламент(ЕС)№575/2013.

Описание на основните видове обезпечения, приемани от Банката

Основните видове обезпечения, използвани за редуциране на кредитния риск и определяне на рисково-претеглена стойност на експозициите към 31.12.2014 год. са:

„Търговска банка Д“ АД

- Финансови обезпечения – парични депозити и дългови ценни книжа, при спазване на изискванията на Регламента;
- Жилищен имот, когато е обитаван или ще бъде отдаван под наем от собственика и когато стойността на имота не зависи от кредитоспособността на кредитополучателя.
- Търговски имот, когато стойността му не зависи от кредитоспособността на кредитополучателите;
- Банкови гаранции.

Когато обезпечението е паричен депозит, деноминирано във валутата на кредита или призната дългова ценна книга, чиято пазарна стойност е намалена с 20 %, се прилага рисково тегло 0%.

Когато обезпечението е паричен депозит, деноминирано във валута, различна от тази на кредита се прилага рисково тегло от 20%.

Експозиции или части от тях, напълно или изцяло обезпечени с ипотека върху жилищен имот, получават рисково тегло 35%, ако са изпълнени условията, стойността на имота да не зависи от кредитното качество на кредитополучателя, рискът от кредитополучателя не се влияе съществено от промени в състоянието на ипотекирания имот и стойността на експозицията или частта от нея не надвишава 70% от пазарната стойност на съответния имот или 70% от ипотечната му заемна стойност.

Експозиции или части от тях, напълно или изцяло обезпечени с ипотека върху търговски имот, получават рисково тегло 50%, ако са изпълнени условията, стойността на имота да не зависи от кредитното качество на кредитополучателя, рискът от кредитополучателя не се влияе съществено от промени в състоянието на ипотекирания имот и стойността на експозицията или частта от нея не надвишава 50% от пазарната стойност на съответния имот или 50% от ипотечната му заемна стойност.

При наличие на обезпечение под формата на призната гаранция, частта от експозицията напълно покрита от нея, се претегля с рисковото тегло на доставчика на защита.

На графиката по долу е представена степента на покритие на кредитните експозиции с обезпечения, които Банката използва за редуциране на кредитния риск по класове експозиции:

Действията на Ръководството на Банката по управление на рисковите фактори и въвеждането на надежни контролни системи, обхващащи управлението на риска, създават допълнителна защита по всяко време от капитал за Банката, съответстващ на общия рисков профил на кредитната институция.

XVII. СВОБОДНИ ОТ ТЕЖЕСТИ АКТИВИ

Обременен с тежести актив означава актив, който е изрично или мълчаливо заложен или е обект на споразумение за гарантиране, обезпечаване или подобряване на кредитното качество на дадена транзакция.

В съответствие с чл. 443 от Регламент(ЕС)№575/2013, Търговска Банка Д АД оповестява следната информация, относно обременени с тежести активи към 31.12.2014 год.

а) Активи на Банката

(в хил. лв.)

Активи	Отчетна стойност на обременените активи	Отчетна стойност на свободните от тежести активи
Дългови ценни книжа	89 795	231 826
Кредити и аванси	0	427 110
Други активи	0	53 030

б) Източници на обременяване

(в хил. лв.)

	Съответстващи пасиви
Репо споразумения	4 310
Обезпечени депозити, различни от репо споразумения	84 901

За „Търговска банка Д“ АД обременени с тежести активи са дългови ценни книжа, емитирани от Министерство на Финансите. Те са блокирани с цел обезпечаване наличните парични средства на бюджетните предприятия в Банката.

XVIII. ПОЛИТИКА И ПРАКТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

Банката е актуализирала в срок политиките си свързани с възнагражденията, съобразно изискванията на Наредба №4 на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките.

Обобщената количествена информация относно възнагражденията, включваща разбивка по видове дейности към 31.12.2014 год. е представена в следната таблица:

Видове дейности	Надзорен съвет	Управителен съвет	Инвестиционно банкиране	Кредитна дейност	Управление на активи	Корпоративни функции	Независими контролни функции	Други
Брой на служителите	4	4						
Общ брой на персонала			3	99	0	35	5	318
Нетен финансов резултат								
Общ размер на възнагражденията	263	510	101	1 993	0	908	261	3 748
от които: общо променливи възнаграждения	0	0	0	0	0	0	0	0

Към 31.12.2014 година при подбора на членовете на ръководния орган на Банката са приложени следните критерии:

- Баланс на професионални знания и умения;
- Разнообразие в квалификацията и професионалния опит на членовете на ръководния орган, необходими за управлението;
- Качества и умения, гарантиращи осъществяване на основната дейност и функции на Банката.

Банката е процес на изработване на политика за осигуряване на разнообразие при подбор на членовете на ръководния орган, съгласно чл. 435, пар.2, буква в).

Банката е в процес на създаване на Комитет по подбор, съгласно изискванията на ЗКИ.

XIX. ЛИВЪРИДЖ

„Търговска банка Д“ АД

Отношението на ливъридж се изчислява като мярката за капитал на Банката се разделя на мярката за общата експозиция и се изразява в проценти. Мярката за капитал е капиталът от първи ред.

Мярката за обща експозиция е сборът на стойностите на експозициите по всички активи и задбалансови позиции, които не са приспаднати при определяне на мярката за капитала.

Банката определя стойността на експозицията на задбалансовите позиции след извършване на посочените изменения на конверсионните коефициенти изброени в чл. 429, т.101 буква в) от Регламента.

Банката изчислява отношението на ливъридж като средноаритметична стойност на месечните стойности на отношението на ливъридж за едно тримесечие.

Към 31.12.2014 год. данните за отношението на ливъридж на Банката са както следва:

	Експозиция на КЛ: Стойност от месец 1	Експозиция на КЛ: Стойност от месец 2	Експозиция на КЛ: Стойност от месец 3	Коефициент на ливъридж, изчислен като средноаритметична стойност на месечните стойности на отношението на ливъридж за едно тримесечие
Свързани с търговия задбалансови позиции със среден риск и официално подкрепяно експортно финансиране, свързано със задбалансови позиции	26 205	22 451	26 311	
Други задбалансови позиции	3 767	4 129	4 106	
Други активи	699 121	691 339	712 253	
Капиталови и регулаторни корекции				
Капитал от първи ред - напълно въведено определение	89 668	89 679	89 689	
Капитал от първи ред - преходно определение	89 668	89 679	89 689	
Регулаторни корекции - напълно въведено определение	-330	-319	-332	
Регулаторни корекции - преходно определение	-1 309	-1 541	-1 024	
Коефициент на ливъридж				
Коефициент на ливъридж - при използване на напълно въведено определение на капитал от първи ред	0,1230	0,1250	0,1208	0,1229
Коефициент на ливъридж - при използване на преходно определение на капитал от първи ред	0,1232	0,1252	0,1209	0,1231

XX. ИЗИСКВАНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПОЛЗВАНЕТО НА КОНКРЕТНИ ИНСТРУМЕНТИ ИЛИ МЕТОДОЛОГИИ

Към 31.12.2014 год. Банката не прилага вътрешнорейтингов подход за изчисляване размера на рисково-претеглените си активи.